

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖЕНО

вченою радою Київського національного
лінгвістичного університету

« 20 » Травня 2026 р., протокол № 12

Голова вченої ради

Роман ВАСЬКО

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

**Арабська мова і література та переклад, друга східна мова,
західноєвропейська мова**
(повне найменування)

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

Ступінь вищої освіти: бакалавр

Галузь знань: В Культура, мистецтво та гуманітарні науки

Спеціальність: В11 Філологія

Спеціалізація: В11.060 Східні мови та літератури (переклад включно), перша – арабська

Освітня кваліфікація: бакалавр філології за спеціалізацією В11.060 Східні мови та літератури (переклад включно), перша – арабська

ІНФОРМАЦІЯ ПРО АПРОБАЦІЮ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

Освітня програма Арабська мова і література та переклад, друга східна мова, західноєвропейська мова першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю В11 Філологія, спеціалізацією В11.060 Східні мови та літератури (переклад включно), перша – арабська має зовнішню і внутрішню рецензії.

Рецензенти:

1. Левчин Ірина Дмитрівна – кандидат філологічних наук, доцент, в.о. завідувача кафедри мов і літератур Близького та Середнього Сходу Навчально-наукового інституту філології Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Дата рецензування – № 53/15-06 від 25.03.2026 р.
2. Гнезділова Ярослава Володимирівна – доктор філологічних наук, професор, декан факультету германської філології і перекладу Київського національного лінгвістичного університету. Дата рецензування – № 48/15-06 від 25.03.2026 р.

Відгуки стейкхолдерів:

Внутрішні:

1. Охріменко Марина Анатоліївна – декан факультету східної і слов'янської філології, кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри східної і слов'янської філології Київського національного лінгвістичного університету. Дата подання відгуку – 54/15-06 від 25.03.2026 р.

Зовнішні:

1. Петрова Юлія Іванівна – старший науковий співробітник Інституту сходознавства ім. А. Ю. Кримського, відділу Близького та Середнього Сходу. Дата рецензування – 126/15-06 від 22.04.2026 р.
2. Третяк Наталя Олександрівна – засновниця та викладачка онлайн-школи арабської та англійської мов «Аль-Мустакбаль». Дата рецензування – 127/15-06 від 22.04.2026 р.
3. Ковбаснюк Надія – випускниця 2025 року освітньої програми Арабська мова і література та переклад, друга східна мова, західноєвропейська мова. Дата рецензування – 128/15-06 від 22.04.2026 р.

ПЕРЕДМОВА

Розроблено робочою групою у складі:

Прізвище, ім'я, по батькові керівника та членів робочої групи	Найменування посади / факультет, де навчається студент, рівень вищої освіти, курс	Найменування закладу вищої освіти, який закінчив НПП (рік закінчення, спеціальність, кваліфікація згідно з документом про вищу освіту)	Науковий ступінь, шифр і найменування наукової спеціальності, тема дисертації, вчене звання, за якою кафедрою (спеціальністю) присвоєно, рік присвоєння	Стаж науково-педагогічної та / або наукової роботи	Кількісна інформація про наукову діяльність за останні 5 років (відповідно до п.38 Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності)	Відомості про підвищення кваліфікації за останні 5 років НПП (найменування закладу, вид документа, тема, дата видачі)
Керівник робочої групи (гарант ОП): Рибалкін Сергій Валерійович	Доцент кафедри кафедри східної і слов'янської філології факультету східної і слов'янської філології КНЛУ	Інститут філології КНУ ім. Тараса Шевченка, 2013. <i>Спеціальність</i> «Мова і література (арабська, французька) та переклад», <i>кваліфікація</i> магістра мови і літератури, філолога-дослідника, викладача вищого навчального закладу (арабська мова і література, французька мова),	Кандидат філологічних наук, 10.01.04 – література зарубіжних країн. <i>Тема дисертації:</i> «Поезія Магрибу ХХ ст.: національна ідентичність, художня специфіка». Захищено 8 листопада 2016 р. на Кафедрі Близького Сходу Інституту філології КНУ ім. Тараса Шевченка. Диплом: ДК 039666,	9 років	Публікації у наукових виданнях за останні 5 років: 5, з них у періодичних виданнях України – 3, WoS, Scopus – 2. Публікації: 1. Рибалкін С. (2024). Music, Identity and Narrative in Summer Rains by Ahmad al-Qarmalawi. <i>The World of the Orient</i> , 2024, N 2. – P. 64-74. DOI: 10.15407/orientw2024.02.064 . Scopus, Web of Science. 2. Рибалкін С. (2024). Хронотоп пустелі у романі Ісама Расема «Африканський танець». <i>Закарпатські філологічні студії</i> , Вип. 35. – С. 328-332. https://doi.org/10.32782/tps2663-4880/2024.35.56 (категорія Б). 3. Рибалкін С. (2024). Жіночі образи у романі «Літні дощі» Ахмада аль-Кармалаві. <i>Науковий вісник Міжнародного гуманітарного</i>	1. Наукове стажування при кафедрі теорії та історії світової літератури імені професора В.І. Фесенко Київського національного лінгвістичного університету (1 квітня – 30 червня 2021 р., 60 годин = 2 кредити ЄКТС) Свідоцтво про підвищення кваліфікації 12СПВ 186127 2. Київський національний лінгвістичний університет, підвищення кваліфікації з теми: «Сучасне перекладознавство: інноваційні тенденції та

		перекладача з арабської та французької мов. 30 червня 2013 р. Диплом: КВ № 45661841	виданий 13 грудня 2016 р.		<p>університету, Вип. 67. – С. 185–188. https://doi.org/10.32782/2409-1154.2024.67.42. (категорія Б).</p> <p>4. Рибалкін С. (2024). Образ Абу Джанзіра як втілення колоніальної провінції у романі «Африканський танець». <i>Актуальні питання гуманітарних наук</i>, Вип. 78, Т. 2. – С. 214–219. https://doi.org/10.24919/2308-4863/78-2-31. (категорія Б).</p> <p>5. Рибалкін С. Metaphorical Compression: Narrative Experiments of Mustafa Selim. <i>The World of the Orient</i>, 2024, N 4. https://doi.org/10.15407/orientw2024.04.077. Scopus, Web of Science.</p> <p>1. Рибалкін С.В. Проблема ідентичності у повісті Самар Язбек «19 жінок. Сирійська сповідь». V конгрес сходовознавців (9-10 грудня 2021 р.). Збірник матеріалів. Видавничий дім «Гельветика», 2021. С. 227-229.</p> <p>2. Рибалкін С.В. Ідентичність війни у повісті «19 жінок. Сирійська сповідь»// «Ad orbem per linguas. До світу через мови»: Матеріали Міжнародної науково-практичної відеоконференції «Україна у транскультурному й мультимодальному світі», 25 травня 2022 року. Київ: Видавничий центр КНЛУ, 2022. С. 217-219.</p> <p>3. War, Identity and Gender in “19 Women: Tales of Resilience from Syria” Матеріали Міжнародної науково-практичної</p>	<p>виклики» на базі Центру навчання іноземних мов і післядипломної освіти, (3 кредити ЄКТС, 90 годин), 16.02.2022 р. – 25.05.2022 р., Сертифікат ПК №0474, дата видачі 24.06.2022 р.</p> <p>3. Онлайн стажування на базі Білостоцького університету. Тема: «Викладання і дослідження у сучасному університеті: тенденції, виклики, перспективи» (загальна кількість годин – 180, 6 кредитів ЄКТС). Сертифікат # 27 від 12.04.2024 про успішне завершення стажування, затверджений Ухвалою вченої ради Київського національного лінгвістичного університету № 18 «Про затвердження Міжнародного науково-педагогічного стажування» від 30 травня 2024 р.</p>
--	--	--	---------------------------	--	--	--

					<p>відеоконференції «Українсько-арабські мовно-культурні контакти», 16-17 лютого 2023 року. Київ: Видавничий центр КНЛУ, 2023.С. 85-87.</p> <p>4. Уд як символ ідентичності в романі Ахмада Аль-Кармалаві «Літні дощі»// «Ad orbem per linguas. До світу через мови»: Матеріали Міжнародної науково-практичної відеоконференції «Наративи сучасної України у світовій геополітиці», 18-19 травня 2023 року. Київ: Видавничий центр КНЛУ, 2023. С. 271-273.</p> <p>5. Рибалкін С.В.Традиції та новаторство у творчості Ахмада Аль-Кармалаві // «Ad orbem per linguas. До світу через мови»: Матеріали Міжнародної науково-практичної відеоконференції «Семіотика української незламності: мова – освіта – дискурс», 16-17 травня 2024 року. Київ: Вид. Центр КНЛУ, 2024.С. 214-216.</p> <p>6. Рибалкін С. В. Специфіка наративу у романі “Святиня” К. Сабера. // «Ad orbem per linguas. До світу через мови»: Матеріали Міжнародної науково-практичної відеоконференції "Людина і цифрове суспільство: когніція – мова – освіта – дискурс", 15 – 16 ТРАВНЯ 2025 року. Київ: Вид. Центр КНЛУ, 2025. С. 224 - 225</p> <p>Автор монографії: Арабська поезія Магрибу ХХ-ХХІ ст. – Київ. Вид. центр КНЛУ, 2018. – 212 с.</p>
--	--	--	--	--	--

					Член редакційної колегії збірника ICHAL (International Conference on the History of Arabic Literature). Київ, Інститут філології КНУ ім. Тараса Шевченка (Україна). Член редакційної колегії журналу Rufuf. Адрар, Університет ім. Ахмеда Драя (Алжир).	
Члени робочої групи Кононенко Валерія Григорівна	Старший викладач кафедри східної і слов'янської філології	Диплом спеціаліста Таврійський Екологічний Інститут, 1998 р. Спеціальність: країнознавство; Кваліфікація: референт-перекладач арабської мови	-	26 років	Практичний досвід викладання: 25 років (КНЛУ). Загальна кількість публікацій за напрямом: 20. Навчальний посібник – 1. Кількість публікацій за останні 5 років: 7. Перелік основних публікацій за темами дотичними до дисциплін, які викладаються: 1. Лексико-семантичні особливості газетного тексту (на матеріалі арабської мови). «Ad orbem per linguas. До світу через мови»: Матеріали Міжнародної науково-практичної відеоконференції «Світ цінностей і цінності у світі», 13-14 травня 2021 року. Київ: Вид. Центр КНЛУ, 2021. – С. 152-154. 2. Особливості ^{مَجْرَدٌ} перекладу дієприкметника ^{مَجْرَدٌ} в газетно-публіцистичних текстах (на матеріалі арабської мови). «Ad orbem per linguas. До світу через мови»: Матеріали Міжнародної науково-практичної відеоконференції «Україна у транскультурному й мультимодальному світі», 25 травня 2022 року. Київ: Вид. Центр КНЛУ, 2022. С. 118-120. 3. Кононенко В.Г., Образцова Т.В., Джавад Ахмад. Kahoot! Як сучасний засіб	1. Київський національний лінгвістичний університет, підвищення кваліфікації з теми: «Сучасні технології та засоби навчання іноземних мов і культур» на базі Центру навчання іноземних мов і післядипломної освіти, (3 кредити ЄКТС, 90 годин), 10.02-2022 р. – 14.06.2022 р., Сертифікат ПК № 0360, дата видачі 20.06.2022 р. Київський національний лінгвістичний університет, підвищення кваліфікації з теми: «Інформаційно-комунікаційні технології у викладанні мовних дисциплін» на базі Центру навчання іноземних мов і

				<p>навчання арабської мови: 3 досвіду формування граматичної компетентності у студентів – майбутніх перекладачів арабської мови. //Вісник Київського національного лінгвістичного Університету. Серія «Педагогіка та психологія». Випуск 37. 2022. С.45-52.</p> <p>4. Аналіз джерел перекладацьких помилок у методиці навчання усного перекладу (на матеріалі сучасних арабської і української мов) Матеріали Міжнародної науково-практичної відеоконференції «Українсько-арабські мовно-культурні контакти», 16-17 лютого 2023 року. Київ: Вид. Центр КНЛУ, 2023.С. 94-97.</p> <p>5. Шляхи подолання перекладацьких помилок під час навчання усному перекладу (на матеріалі сучасних арабської і української мов). «Ad orbem per linguas. До світу через мови»: Матеріали Міжнародної науково-практичної відеоконференції «Наративи сучасної України у світовій геополітиці», 18-19 травня 2023 року. Київ: Вид. Центр КНЛУ, 2023.С. 160-162.</p> <p>6. Лексичні лакуни в арабській мові. «Ad orbem per linguas. До світу через мови»: Матеріали Міжнародної науково-практичної відеоконференції «Семіотика української незламності: мова – освіта – дискурс», 16-17 травня 2024 року. Київ: Вид. Центр КНЛУ, 2024.С. 160-162.</p> <p>7. Особливості поняття «реклама» в арабській мові // «Ad orbem per linguas. До світу через мови»: Матеріали Міжнародної науково-практичної</p>	<p>післядипломної освіти, (3 кредити ЄКТС, 90 годин), 26.09.2022 р. – 16.12.2022 р., Сертифікат ПК № 0576, дата видачі 22.12.2022 р.</p>
--	--	--	--	---	--

					<p>відеоконференції «Людина і цифрове суспільство: когніція – мова – освіта – дискурс», 15–16 травня 2025 року. Частина 1. Київ: Видавничий центр КНЛУ, 2025. С.129-130</p> <p>Участь у конференціях: <i>Модератор секції 3</i> «Сучасні тенденції у викладанні арабської мови і літератури. Міжнародна науково-практична відеоконференції «Українсько-арабські мовно-культурні контакти» 16-17 лютого 2023 року. Керівник студенткою А.В. Дудра, яка посіла I місце у Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт зі східних мов (КНЛУ, 2024 р.).</p>	
Члени робочої групи Рибалкін Валерій Сергійович	Професор кафедри східної і слов'янської філології факультету східної і слов'янської філології КНЛУ	Ленінградський державний університет (1976, «Арабська філологія»), сходовознавець-філолог	Доктор філологічних наук, 10.02.13 – мови народів Азії, Африки, аборигенних народів Америки та Австралії. <i>Тема дисертації:</i> «Арабська лінгвістична традиція: класичні концепції та їх сучасна інтерпретація», диплом ДД №001641 виданий рішенням президії Вищої	33 роки	<p>Перелік основних публікацій за останні 5 років:</p> <ol style="list-style-type: none"> Рибалкін В.С. Неконкентивний спосіб утворення арабських неологізмів. V Всеукраїнська науково-методична конференція з міжнародною участю «Питання сходознавства в Україні». Харків, 15 квітня 2021 р. С. 43-45. Рибалкін В.С. Функція частки 'inna в арабському дієслівному реченні. Міжнародна науково-практична конференція «Ad orbem per linguas. Світ цінностей і цінності у світі». Київ: КНЛУ, 13– 14 травня 2021 р. С. 326–328. Valeriy Rybalkin “Obscure” Lexeme in Ibn Khordadbeh’s Treatise. Матеріали Міжнародної науково-практичної відеоконференції «Українсько-арабські мовно-культурні контакти», 16-17 лютого 	<p>1. Київський національний лінгвістичний університет, підвищення кваліфікації з теми: «Сучасне перекладознавство: інноваційні тенденції та виклики» на базі Центру навчання іноземних мов і післядипломної освіти, (3 кредити ЄКТС, 90 годин), 16.02.2022 р. – 25.05.2022 р., Сертифікат ПК №0473, дата видачі 24.06.2022 р.</p> <p>2. Київський національний лінгвістичний</p>

			<p>атестаційної комісії України від 14 лютого 2001 року (протокол № 7-06/2)</p> <p>Професор, атестат професора 02ПР № 003870 виданий при кафедрі Близького Сходу Інституту філології КНУ ім. Т. Шевченка рішенням Атестаційної колегії Міністерства освіти і науки України від 15 грудня 2005 року, протокол № 5/04-П</p>	<p>2023 року. Київ: Вид. Центр КНЛУ, 2023.С. 21-24.</p> <p>4. Рибалкін В.С. QADAR: семантика й особливості перекладу коранічної лексеми. «Ad orbem per linguas. До світу через мови»: Матеріали Міжнародної науково-практичної відеоконференції «Наративи сучасної України у світовій геополітиці», 18-19 травня 2023 року. Київ: Вид. Центр КНЛУ, 2023.С. 269-271.</p> <p>5. Рибалкін В.С. Паліндроми у мовах Сходу «Ad orbem per linguas. До світу через мови»: Матеріали Міжнародної науково-практичної відеоконференції «Семіотика української незламності: мова – освіта – дискурс», 16-17 травня 2024 року. Київ: Вид. Центр КНЛУ, 2024. С. 212-214.</p> <p>6. Іншомовна лексика в Корані: походження, типологія. // «Ad orbem per linguas. До світу через мови»: Матеріали Міжнародної науково-практичної відеоконференції «Людина і цифрове суспільство: когніція – мова – освіта – дискурс», 15-16 травня 2025 року. Київ: Вид. Центр КНЛУ, 2025. С. 220-224.</p> <p>Науково-дослідна робота: Наукове керівництво здобувачем, який одержав документ про присудження наукового ступеня: Субота Інна Олександрівна, тема дисертації «Еволюція жанру новели в літературі арабських країн Перської Затоки ХХ – поч. ХХІ ст.».</p> <p>Захист відбувся 9 квітня 2021 р. на засіданні спеціалізованої вченої ради Д</p>	<p>університет, підвищення кваліфікації з теми: «Інформаційно-комунікаційні технології у викладанні мовних дисциплін» на базі Центру навчання іноземних мов і післядипломної освіти, (3 кредити ЄКТС, 90 годин), 26.09.2022 р. – 16.12.2022 р., Сертифікат ПК № 0583, дата видачі 22.12.2022 р.</p>
--	--	--	---	---	---

					<p>26.001.39 Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Роботу виконано на кафедрі мов і літератур Близького та Середнього Сходу Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Отримала диплом кандидата наук № 060387, виданий 29 червня 2021 р. зі спеціальності 10.01.04 – «література зарубіжних країн».</p> <p>Член редколегій журналів «Сходознавство» НАН України та «Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Східні мови та літератури».</p> <p>Член журі Літературної Премії імені Романа Гамади НСПУ та Львівського національного університету імені Івана Франка.</p> <p>Науковий керівник лауреата Всеукраїнської літературної премії імені Романа Гамади за переклад українською роману палестинського письменника Усами ель-Ейси «Божевільні з Вифлеєма» (2021).</p> <p>Керівник наукової секції Арабського центру мови і літератури при кафедрі східної і слов'янської філології КНЛУ.</p> <p>Участь у конференціях: Модератор секції “Modern Arabic Studies: Philology, Culture, Source Studies”, International Scientific and Practical Videoconference “Ukrainian-Arabic Linguistic and Cultural Contacts” (16 February 2023, Kyiv National Linguistic University).</p>	
--	--	--	--	--	--	--

					<p>Керівник студентом І.В. Нечипоренком, який посів І місце у Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт зі східних мов (КНЛУ, 2023).</p> <p>Керівник наукової школи Київського національного лінгвістичного університету «Сходознавство в міждисциплінарних наукових парадигмах». Дата заснування, документ про створення наукової школи – 04.09.2020 р., затверджено рішенням вченої ради КНЛУ (наказ № 60-а «Про введення в дію ухвали вченої ради Університету від 04 вересня 2020 року»).</p>	
Здобувач освіти Степанюк Христина Василівна	Факультет східної і слов'янської філології, перший (бакалаврський) рівень вищої освіти, III курс					
Роботодавець: Третяк Наталя Олександрівна	засновниця та викладачка онлайн-школи арабської та англійської мов «Аль-Мустакбаль»					

У розробленні проекту Програми враховані вимоги:

1. Стандарту вищої освіти за спеціальністю 035 «Філологія» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (наказ МОН України від 20.06.2019 р. № 869),) зі змінами: від 28.05.2021 р. наказ МОН України № 593, від 13.06.2024 р. наказ МОН України № 842).
2. Положення про освітні програми в Київському національному лінгвістичному університеті. Затверджено вченою радою КНЛУ 27.01.2025 р., протокол № 12 (зі змінами від 22.12.2025, прокол № 6), введено в дію наказом КНЛУ від 28.01.2025 № 35-о. <https://knlu.edu.ua/polozhennia.html>
3. Рекомендації стейкхолдерів (розміщені на офіційному вебсайті КНЛУ і оприлюднені
(Зведена таблиця рекомендацій стейкхолдерів оприлюднена на сайті Київського національного лінгвістичного університету в розділі «Проекти до обговорення» – <https://knlu.edu.ua/proiekty-do-obhovorennia.html>

1. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА

1. Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти і факультету	Київський національний лінгвістичний університет Факультет східної і слов'янської філології
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Ступінь вищої освіти	Бакалавр
Офіційна назва освітньої програми	Арабська мова і література та переклад, друга східна мова, західноєвропейська мова Arabic Language and Literature, Translation, Eastern Language, West European Language
Галузь знань	В Культура, мистецтво та гуманітарні науки
Спеціальність	В11 Філологія
Спеціалізація (за наявності)	В11.060 Східні мови та літератури (переклад включно), перша – арабська
Обмеження щодо форм здобуття освіти	Немає
Освітня кваліфікація	Бакалавр філології за спеціалізацією В11.060 Східні мови та літератури (переклад включно), перша – арабська
Професійна кваліфікація	Не передбачено
Кваліфікація в дипломі	Ступінь вищої освіти: бакалавр Спеціальність: В.11 Філологія Спеціалізація: В11.060 Східні мови та літератури (переклад включно), перша – арабська Освітня програма: Арабська мова і література та переклад, друга східна мова, західноєвропейська мова
Тип диплома та обсяг освітньої програми	Одиничний диплом бакалавра 240 кредитів ЄКТС (3 роки і 10 місяців)
Наявність акредитації	Сертифікат про акредитацію освітньої програми №10741 Дата видачі 10.04.2025 Термін дії сертифікату до 01.07.2029
Цикл/ рівень програми	QF-ЕНЕА – перший цикл, EQF-LLL – 6 рівень, НРК України – 6 рівень
Передумови	На базі повної загальної середньої освіти, вступні випробування за технологіями зовнішнього незалежного оцінювання.
Мова(и) викладання	Українська, арабська, англійська, друга східна (турецька / перська / мова іврит / китайська)

<p>Интернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми</p>	<p>На офіційному вебсайті КНЛУ: https://knlu.edu.ua/osvita/osvitno-profesiini-prohramy.html</p>
<p>Опис предметної галузі</p>	<p><i>Об'єкти вивчення та професійної діяльності:</i> арабська, друга східна, західноєвропейська мови (у теоретичному/практичному, синхронному/діахронічному, діалектологічному, стилістичному, соціокультурному та інших аспектах); література й усна народна творчість; жанрово-стильові різновиди текстів; переклад; міжособистісна, міжкультурна та масова комунікація в усній та письмовій формі.</p> <p><i>Цілі навчання</i> – підготовка фахівців, здатних розв'язувати складні задачі та проблеми, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог, у діяльності, пов'язаній з аналізом, творенням (зокрема перекладом) і оцінюванням письмових та усних текстів різних жанрів і стилів, організацією успішної комунікації арабською мовою, другою східною і західноєвропейською мовою. Цілі освітньої програми відповідають меті, завданням і місії, визначеним у Статуті Київського національного лінгвістичного університету, а також Стратегії розвитку Київського національного лінгвістичного університету на 2026 – 2030 рр., затверджених з урахуванням рішення Наглядової ради від 20 січня 2026 р. і Конференцією трудового колективу Київського національного лінгвістичного університету, включаючи виборних представників з числа студентів, 22 січня 2026 р.</p> <p><i>Теоретичний зміст предметної галузі</i> становить система наукових теорій, концепцій, принципів, категорій філології, методів і понять методики навчання арабської мови та літератури.</p> <p><i>Методи, методики та технології:</i> загальнонаукові та спеціальні філологічні методи аналізу лінгвістичних одиниць, методи й методики дослідження мови і літератури, методи й технології навчання арабської мови та літератури, інформаційно-комунікаційні технології.</p>

Орієнтація програми освітньої	<p>Прикладний характер профільної філологічної підготовки за спеціалізацією Східні мови та літератури (переклад включно), перша – арабська. Зміст програми спрямований на загальну та професійну підготовку конкурентоспроможного фахівця у галузі філології, який здатний вирішувати типові та складні завдання і практичні проблеми комплексного характеру в галузі перекладу; формування загальних та фахових компетентностей філолога-перекладача з арабської на українську мову; підготовка фахівців, спроможних організувати успішну комунікацію різними мовами: арабською, другою східною, західноєвропейською мовами у невизначених умовах діяльності, пов'язаній з аналізом, творенням (перекладом) і оцінюванням письмових та усних текстів різних жанрів та стилів, зокрема текстів офіційно-ділового, розмовно-побутового та художнього характеру.</p> <p>Програма представлена лише в КНЛУ, в Україні повних аналогів немає.</p>
Основний фокус програми освітньої	<p>Спеціальна. Акцент на формування здатності здійснювати усну та письмову комунікації та передачу інформації у різних галузях господарства, науки, техніки, економіки, культури шляхом двостороннього перекладу із залученням арабської, української, західноєвропейської (англійської) та другої східної (турецької / перської / іврит / китайської) мов різноманітних за змістом і жанром текстів.</p> <p>Програма реалізується шляхом гармонійного, всебічного виховання майбутніх філологів, здатних ефективно здійснювати міжкультурну фахову комунікацію; формування високої адаптивності здобувачів освітньої програми в умовах змін ринку праці, шляхом взаємодії з роботодавцями, випускниками, представниками галузі та іншими стейкхолдерами освітнього процесу.</p> <p>Особливість програми полягає у комплексній підготовці філологів, готових швидко й ефективно реагувати на тенденції ринку праці. Програма реалізується українською та трьома іноземними мовами і передбачає ґрунтовну практичну підготовку шляхом засвоєння навчального матеріалу, проходження перекладацької практики,</p>

	<p>виконання індивідуальних науково-дослідних завдань, написання курсової роботи.</p> <p>У процесі навчання забезпечується можливість вільного вибору навчальних дисциплін. Програма дає унікальну можливість на вибір оволодіти другою східною (турецькою / перською / іврит, китайською) мовою та західноєвропейською (англійською / німецькою / французькою) мовою; можливість участі ЗВО у програмах міжнародної академічної мобільності.</p> <p>Ключові слова: філологія, арабська мова і література, переклад, друга східна мова, західноєвропейська мова, теорія і практика перекладу, лінгвокраїнознавство, двосторонній переклад, міжкультурна комунікація.</p>
2. Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	<p>Відповідно до Стандарту вищої освіти України: перший (бакалаврський) рівень, галузь знань 03 Гуманітарні науки, спеціальність 035 Філологія (наказ МОНУ від 20.06.2019 р. №869) зі змінами: від 28.05.2021 р. наказ МОН України № 593, від 13.06.2024 р. наказ МОН України № 842).</p> <p>Бакалавр-філолог може працювати в науковій, літературно-видавничій та освітній галузях; у засобах масової інформації; у різноманітних фондах, спілках, фундаціях гуманітарного спрямування; музеях і мистецьких та культурних центрах тощо; у різних галузях господарства, де потрібні послуги зі створення, аналізу, перекладу, оцінювання текстів.</p> <p>Згідно з чинною редакцією Класифікатора професій ДК 003:2010, затвердженого Наказом Держспоживстандарту України від 28.07.2010 р. № 327 (Додаток А). https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/va327609-10#Text):</p> <p>34 Інші фахівці 3436 Помічники керівників 3436.1 Помічники керівників підприємств, установ та організацій 3436.3 Помічники керівників малих підприємств без апарату управління 3436.9 Інші помічники</p>
Подальше навчання	Можливість навчатися за освітньою програмою другого (магістерського рівня) за цією галуззю знань (що узгоджується з отриманим дипломом).
Академічні права випускників	Право навчання за програмами: 7 рівня НРК України, другого циклу QF-EHEA та 7 рівня EQF-LLL

3. Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Студентоцентроване навчання, самонавчання, проблемно орієнтоване навчання.
Оцінювання	<i>Вхідний, поточний, підсумковий модульний, підсумковий семестровий та атестація здобувачів вищої освіти.</i> Оцінювання здійснюється за двома шкалами: національною та ЄКТС. Підсумковий рейтинговий бал обчислюється за 100-бальною шкалою, а підсумкова оцінка з дисципліни виставляється за 4-бальною шкалою та за шкалою ЄКТС. Атестація передбачає комплексний атестаційний іспит зі східної (арабської) мови.
4. Обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття відповідного ступеня вищої освіти	
1.	Обсяг освітньої програми Арабська мова і література та переклад, східна мова, західноєвропейська мова становить 240 кредитів ЄКТС.
2.	<p>Обсяг основних компонент 180 кредитів – 75 %</p> <p>з них:</p> <p>Нормативні навчальні дисципліни 171 кредит – 71 %</p> <p>Перекладацька практика з арабської мови 6 кредитів – 3 %</p> <p>Курсова робота з арабської філології 3 кредити – 1 %</p> <p>Обсяг вибірових компонент 60 кредити – 25%</p> <p>Разом за навчальним планом: 240 кредитів – 100 %</p> <p>Дотримано вимогу стандарту вищої освіти за спеціальністю 035 Філологія для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (наказ МОН України від 20.06.2019р. № 871) щодо спрямування мінімуму 50% обсягу освітньої програми «Арабська мова і література та переклад, друга східна мова, західноєвропейська мова» на забезпечення загальних і спеціальних (фахових) компетентностей, визначених стандартом вищої освіти за спеціальністю.</p>
5. Перелік компетентностей випускника	
Інтегральна компетентність (ІК)	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу) в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК 1. Здатність реалізувати свої права й обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку,

	<p>верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності й досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК 4. Здатність бути критичним і самокритичним.</p> <p>ЗК 5. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК 6. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК 7. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.</p> <p>ЗК 8. Здатність працювати у команді та автономно.</p> <p>ЗК 9. Здатність спілкуватися іноземними мовами.</p> <p>ЗК 10. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК 11. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК 12. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.</p> <p>ЗК 13. Здатність проведення досліджень на належному рівні.</p> <p>ЗК 14. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.</p> <p>ЗК 15. <i>Здатність цінувати та поважати етнокультурне розмаїття та мультикультурність.</i></p> <p>ЗК 16. <i>Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.</i></p>
<p>Спеціальні (фахові) компетентності (ФК)</p>	<p>ФК 1. Усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних основ.</p> <p>ФК 2. Здатність використовувати у професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні.</p> <p>ФК 3. Здатність використовувати у професійній діяльності знання з теорії та історії мов, що вивчаються.</p>

ФК 4. Здатність аналізувати діалектні та соціальні різновиди мов, що вивчаються, описувати соціолінгвальну ситуацію.

ФК 5. Здатність використовувати у професійній діяльності системні знання про основні періоди розвитку арабської літератури, від давнини до XXI ст., еволюцію напрямів, жанрів і стилів, чільних представників та художні явища, а також знання про тенденції розвитку світового літературного процесу та української літератури.

ФК 6. Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати мови, що вивчаються, в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному) для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.

ФК 7. Здатність до збору й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних, фольклорних фактів, інтерпретації та перекладу тексту.

ФК 8. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.

ФК 9. Усвідомлення засад і технологій створення текстів різних жанрів і стилів державною та іноземними мовами.

ФК 10. Здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів.

ФК 11. Здатність до надання консультацій щодо дотримання норм літературної мови та культури мовлення.

ФК 12. Здатність до організації ділової комунікації.

ФК 13. Базові уявлення про мову як особливу знакову систему, її природу та функції, про генетичну і структурну типологію мов світу; фонетичний, лексичний, граматичний рівні мови.

ФК 14. Здатність до здійснення повного й адекватного письмового та усного (послідовного) перекладів текстів різних жанрів і стилів з арабської, другої східної та західноєвропейської мов українською та навпаки, створювати письмовий та усний перекладацький супровід міжкультурної фахової комунікації.

ФК 15. Здатність сприймати українськомовний та іншомовний (з арабської, західноєвропейської мов) текст для здійснення усного послідовного перекладу,

володіти основами перекладацького скоропису та аудіовізуального перекладу.

6. Нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання

ПРН 1. Вільно спілкуватися щодо професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та іноземними мовами усно і письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації.

ПРН 2. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.

ПРН 3. Організовувати процес свого навчання й самоосвіти.

ПРН 4. Розуміти фундаментальні принципи буття людини, природи, суспільства.

ПРН 5. Співпрацювати з колегами, представниками інших культур та релігій, прибічниками різних політичних поглядів тощо.

ПРН 6. Використовувати інформаційні й комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач і проблем професійної діяльності.

ПРН 7. Розуміти основні проблеми філології та підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів.

ПРН 8. Знати й розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію мови (мов) і літератури (літератур), що вивчаються, і вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності.

ПРН 9. Характеризувати діалектні та соціальні різновиди мов(и), що вивчаються(ється), описувати соціолінгвальну ситуацію.

ПРН 10. Знати норми літературної мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності.

ПРН 11. Знати принципи, технології і прийоми створення усних і письмових текстів різних жанрів і стилів державною та іноземною (іноземними) мовами.

ПРН 12. Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.

ПРН 13. Аналізувати й інтерпретувати твори української та зарубіжної художньої літератури й усної народної творчості, визначати їхню специфіку й місце в літературному процесі (відповідно до обраної спеціалізації).

ПРН 14. Використовувати мову(и), що вивчається(ються), в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя.

ПРН 15. Здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів.

ПРН 16. Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації, уміти застосовувати їх у професійній діяльності.

ПРН 17. Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення й використовувати їх для розв'язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання.

ПРН 18. Мати навички управління комплексними діями або проєктами при розв'язанні складних проблем у професійній діяльності в галузі обраної філологічної спеціалізації та нести відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах.

ПРН 19. Мати навички участі в наукових та/або прикладних дослідженнях у галузі філології.

ПРН 20. Демонструвати знання орфоепічної, лексичної, граматичної, орфографічної, пунктуаційної, акцентуаційної та стилістичної норм арабської мови на рівні B2, другої східної мови на рівні A2, західноєвропейської мови на рівні B2 в усному та письмовому різновидах у широкому спектрі контекстів і соціального оточення згідно з Загальноєвропейськими рекомендаціями з мовної освіти.

ПРН 21. Демонструвати системне знання принципів професійної діяльності перекладача, основних аспектів перекладознавчої галузі, основних проблем та етапів розвитку перекладознавства, загальних і часткових теорій перекладу, категорій і видів перекладу з арабської, другої східної та західноєвропейської мов.

ПРН 22. Здійснювати науковий аналіз мовного матеріалу, інтерпретувати та структурувати його з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів, формулювати узагальнення у процесі практичної діяльності, виконуючи переклади різножанрових текстів з арабської, другої східної, західноєвропейської мови і навпаки.

7. Ресурсне забезпечення реалізації освітньої програми

Характеристики
кадрового забезпечення

Викладання рекомендованих навчальних дисциплін з циклів професійної та практичної підготовки фахівців ступеня бакалавр здійснюють викладачі, які мають спеціальність за дипломом про вищу освіту відповідної галузі знань і диплом про отримання наукового ступеня за відповідною науковою спеціальністю та сертифікат (диплом, свідоцтво) про професійну підготовку до педагогічної діяльності в галузі вищої освіти або атестат про вчене звання за відповідною кафедрою.

До викладацького процесу залучаються носії арабської мови, як за строковими угодами, так і в

	рамках двостороннього обміну між університетами-партнерами.
Характеристики матеріально-технічного забезпечення	<p>Матеріально-технічне забезпечення відповідає ліцензійним вимогам щодо надання освітніх послуг у сфері вищої освіти і є достатнім для забезпечення якості освітнього процесу, зокрема: навчальні приміщення; Центр арабської мови і культури, спортивний зал, спортивні майданчики; бібліотека, читальний зал; бездротовий доступ до мережі Інтернет; мультимедійне обладнання; приміщення для науково-педагогічних працівників; гуртожитки; комплекс громадського харчування тощо.</p> <p>Обладнання Центру арабської мови і культури для навчальних цілей:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Інтерактивний комплекс мультимедійна трибуна Корсар 22М, 2020, сенсорна; 2. Проектор Optoma W334E з маркерною дошкою; 3. Моторизований екран Grandview; 4. Акустична система система Genius SP-HF180; 5. Камера з триногою 2E WQHD 2K & 1080P; <p><i>Бібліотечний фонд Центру арабської мови і культури: словники, навчальна література, художня література, періодичні видання</i></p>
Характеристики інформаційного та навчально-методичного забезпечення	<ul style="list-style-type: none"> • офіційний сайт КНЛУ knlu.edu.ua; • необмежений доступ до мережі Інтернет; • наукова бібліотека, читальні зали; • віртуальне навчальне середовище Moodle; • пакет MS Office 365 включно з платформою для дистанційного навчання і корпоративної взаємодії MS Teams; • робочі навчальні програми з усіх дисциплін; • силабуси вибіркових дисциплін • програми практик; • методичні вказівки щодо виконання курсових робіт. <p>Усі студенти університету мають доступ до мережі Інтернет. Кафедра постійно оновлює, доповнює, урізноманітнює інформаційні та навчально-методичні матеріали з дисциплін.</p> <p>Студенти мають можливість користуватися фондом науково-технічної бібліотеки – 4 абонементи, 5 читальних залів (у тому числі науковий та 2 – у гуртожитках).</p>

	<p>Інформаційний супровід навчальних дисциплін: офіційний сайт кафедри східної і слов'янської філології: http://eastphil.knlu.edu.ua</p> <p>Команда Кафедра східної і слов'янської філології на корпоративній платформі <i>Microsoft Teams</i>. http://surl.li/cxekz</p>
8. Академічна мобільність	
<p>Національна кредитна мобільність</p>	<p>Забезпечується відповідно до Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність у Київському національному лінгвістичному університеті (нова редакція).</p> <p>Згідно з укладеним Меморандумом про співпрацю між Київським національним лінгвістичним університетом і Київською гімназією східних мов № 1 Святошинського району міста Києва (16.05.2023 р.), передбачено залучення здобувачів вищої освіти та науково-педагогічних працівників до участі в освітньому процесі (майстер-класи, воркшопи, мистецькі проекти, мовні клуби тощо), проведення спільних освітньо-культурних заходів та інше.</p>
<p>Міжнародна кредитна мобільність</p>	<p>Забезпечується відповідно до Положення про відділ міжнародних зв'язків Київського національного лінгвістичного університету, Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність у Київському національному лінгвістичному університеті (нова редакція).</p> <p>Згідно з укладеними договорами між Київським національним лінгвістичним університетом й університетами Алжирської Народної Демократичної Республіки та між Київським національним лінгвістичним університетом й Катарським університетом держави Катар студенти можуть брати участь у проектах з міжнародної мобільності у межах угоди.</p>
<p>Навчання іноземних здобувачів вищої освіти</p>	<p>Відсутнє</p>

2. ПЕРЕЛІК КОМПОНЕНТІВ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ ТА ЇХ ЛОГІЧНА ПОСЛІДОВНІСТЬ

2.1 Перелік компонентів освітньої програми

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові роботи, практики, кваліфікаційна робота, атестаційний іспит)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
Обов'язкові компоненти освітньої програми (ОК)			
ОК 1	Сучасна українська літературна мова	3	залік (I семестр)
ОК 2	Загальне мовознавство	3	іспит (I семестр)
ОК 3	Арабська мова	80	іспит (I-VIII семестри)
ОК 4	Практична граматики арабської мови	6	залік (I, семестр) іспит (II семестр)
ОК 5	Вступ до арабської філології	3	іспит (II семестри)
ОК 6	Англійська мова	28	іспит (II -VIII семестр)
ОК 7	Історія східних цивілізацій	3	залік (I семестр)
ОК 8	Українська література у світовому контексті	3	залік (I семестр)
ОК 9	Філософія	3	залік (III семестр)
ОК 10	Історія арабської літератури	6	залік (V семестри) іспит (VI семестр)
ОК 11	Історія Арабського Сходу	3	залік (IV семестр)
ОК 12	Загальна теорія перекладу	3	іспит (III семестр)
ОК 13	Курсова робота з арабської філології/ курсовий проект з арабської філології	3	залік (IV, VI, VIII семестри)
ОК 14	Історія арабської мови	3	іспит (VI семестр)
ОК 15	Лексикологія арабської мови	3	іспит (V семестр)
ОК 16	Практичний курс перекладу (арабська і українська мови)	12	залік (V-VII семестри) іспит (VIII семестр)
ОК 17	Теоретична граматики арабської мови	3	іспит (VII семестр)
ОК 18	Перекладацька практика (арабська мова)	6	залік (VIII семестр)
ОК 19	Основи національного спротиву	5	Диференційований залік (I, II семестри)
	Підготовка до атестації	1	VIII семестр
Загальний обсяг обов'язкових компонент		180 (75 %)	

Вибіркові компоненти (ВК) освітньої програми <i>(каталоги вибіркових дисциплін переглядаються і затверджуються щорічно; усі дисципліни є дисциплінами індивідуального вільного вибору студента)</i>			
ВК 1	Дисципліна українознавчого і світоглядного спрямування	3	Залік (II семестр)
ВК 2	Друга східна мова	18	Залік (III, V, VII семестри) Іспит (IV, VI, VIII семестри)
ВК 3	Релігійні і філософські вчення Сходу	6	Залік (III-IV семестри)
ВК 4	Дисципліна професійної і практичної підготовки	18	Залік (III- VIII семестр)
ВК 5	Дисципліна вільного вибору студента	15	Залік (III- VII семестр)
Загальний обсяг вибіркових компонент		60 (25 %)	
Загальний обсяг освітньої програми		240	

2.2 Структурно-логічна схема ОП

Відповідно до логіки організації освітнього процесу підготовка здобувачів вищої освіти базується на вивченні блоку мовознавчих дисциплін. Професійна компетентність майбутніх перекладачів розвивається у межах нормативних дисциплін: «Загальне мовознавство», «Загальна теорія перекладу», «Практичний курс перекладу (арабська і українська мови)», а також підкріплюється дисциплінами лінгвокраїнознавчого та культурного спрямування («Історія східних цивілізацій», «Історія Арабського Сходу», «Історія арабської літератури»).

Написання курсових робіт на другому, третьому та четвертому курсах спрямоване на підготовку фахівців у галузі філології з акцентом на виконання базових досліджень у галузі перекладознавства.

Важливою особливістю й унікальністю освітньої програми «Арабська мова і література та переклад, друга східна мова, західноєвропейська мова» є виключна можливість студентів обирати для вивчення другу східну мову (перська, іврит, турецька, китайська).

Вільний вектор здобувачів вищої освіти за першим (бакалаврським) рівнем забезпечується дисциплінами з вибіркового блоку, що є різними для кожного семестру.

I СЕМЕСТР	II СЕМЕСТР	III СЕМЕСТР	IV СЕМЕСТР
ОБОВ'ЯЗКОВІ КОМПОНЕНТИ			
ОК 1. СУЧАСНА УКРАЇНЬСЬКА ЛІТЕРАТУРНА МОВА ОК 2. ЗАГАЛЬНЕ МОВОЗНАВСТВО ОК 3. АРАБСЬКА МОВА ОК 4. ПРАКТИЧНА ГРАМАТИКА АРАБСЬКОЇ МОВИ ОК 7. ІСТОРІЯ СХІДНИХ ЦИВІЛІЗАЦІЙ ОК 8. УКРАЇНЬСЬКА ЛІТЕРАТУРА У СВІТОВОМУ КОНТЕКСТІ ОК 19. ОСНОВИ НАЦІОНАЛЬНОГО СУПРОТИВУ	ОК 3. АРАБСЬКА МОВА ОК 6. АНГЛІЙСЬКА МОВА ОК 4. ПРАКТИЧНА ГРАМАТИКА АРАБСЬКОЇ МОВИ ОК 5. ВСТУП ДО АРАБСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ ОК 19. ОСНОВИ НАЦІОНАЛЬНОГО СУПРОТИВУ	ОК 3. АРАБСЬКА МОВА ОК 6. АНГЛІЙСЬКА МОВА ОК 9. ФІЛОСОФІЯ ОК 12. ЗАГАЛЬНА ТЕОРІЯ ПЕРЕКЛАДУ	ОК 3. АРАБСЬКА МОВА ОК 6. АНГЛІЙСЬКА МОВА ОК 11. ІСТОРІЯ АРАБСЬКОГО СХОДУ ОК 13. КУРСОВА РОБОТА /КУРСОВИЙ ПРОЄКТ З АРАБСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ
ВИБІРКОВІ КОМПОНЕНТИ			
I СЕМЕСТР	II СЕМЕСТР	III СЕМЕСТР	IV СЕМЕСТР
ВІВЧЕННЯ ВИБІРКОВИХ КОМПОНЕНТІВ ПОЧИНАЄТЬСЯ З II СЕМЕСТРУ	ВК 1. ДИСЦИПЛІНА УКРАЇНОЗНАВЧОГО І СВІТОГЛЯДНОГО СПРЯМУВАННЯ	ВК 2. ДРУГА СХІДНА МОВА ВК 3. РЕЛІГІЙНІ І ФІЛОСОФСЬКІ ВЧЕННЯ СХОДУ ВК 4. ДИСЦИПЛІНА ПРОФЕСІЙНОЇ І ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ ВК 5. ДИСЦИПЛІНА ВІЛЬНОГО ВИБОРУ СТУДЕНТА	ВК 2. ДРУГА СХІДНА МОВА ВК 3. РЕЛІГІЙНІ І ФІЛОСОФСЬКІ ВЧЕННЯ СХОДУ ВК 4. ДИСЦИПЛІНА ПРОФЕСІЙНОЇ І ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ ВК 5. ДИСЦИПЛІНА ВІЛЬНОГО ВИБОРУ СТУДЕНТА
V СЕМЕСТР	VI СЕМЕСТР	VII СЕМЕСТР	VIII СЕМЕСТР
ОБОВ'ЯЗКОВІ КОМПОНЕНТИ			
ОК 3. АРАБСЬКА МОВА ОК 6. АНГЛІЙСЬКА МОВА ОК 10. ІСТОРІЯ АРАБСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ ОК 15. ЛЕКСИКОЛОГІЯ АРАБСЬКОЇ МОВИ ОК 16. ПРАКТИЧНИЙ КУРС ПЕРЕКЛАДУ (АРАБСЬКА І УКРАЇНЬСЬКА МОВИ)	ОК 3. АРАБСЬКА МОВА ОК 6. АНГЛІЙСЬКА МОВА ОК 10. ІСТОРІЯ АРАБСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ ОК 13. КУРСОВА РОБОТА /КУРСОВИЙ ПРОЄКТ З АРАБСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ ОК 14. ІСТОРІЯ АРАБСЬКОЇ МОВИ ОК 16. ПРАКТИЧНИЙ КУРС ПЕРЕКЛАДУ (АРАБСЬКА І УКРАЇНЬСЬКА МОВИ)	ОК 3. АРАБСЬКА МОВА ОК 6. АНГЛІЙСЬКА МОВА ОК 17. ТЕОРЕТИЧНА ГРАМАТИКА АРАБСЬКОЇ МОВИ ОК 16. ПРАКТИЧНИЙ КУРС ПЕРЕКЛАДУ (АРАБСЬКА І УКРАЇНЬСЬКА МОВИ)	ОК 3. АРАБСЬКА МОВА ОК 6. АНГЛІЙСЬКА МОВА ОК 13. КУРСОВА РОБОТА /КУРСОВИЙ ПРОЄКТ З АРАБСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ ОК 16. ПРАКТИЧНИЙ КУРС ПЕРЕКЛАДУ (АРАБСЬКА І УКРАЇНЬСЬКА МОВИ) ОК 18. ПЕРЕКЛАДАЦЬКА ПРАКТИКА (АРАБСЬКА МОВА)
ВИБІРКОВІ КОМПОНЕНТИ			
V СЕМЕСТР	VI СЕМЕСТР	VII СЕМЕСТР	VIII СЕМЕСТР
ВК 2. ДРУГА СХІДНА МОВА ВК 4. ДИСЦИПЛІНА ПРОФЕСІЙНОЇ І ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ ВК 5. ДИСЦИПЛІНА ВІЛЬНОГО ВИБОРУ СТУДЕНТА	ВК 2. ДРУГА СХІДНА МОВА ВК 4. ДИСЦИПЛІНА ПРОФЕСІЙНОЇ І ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ ВК 5. ДИСЦИПЛІНА ВІЛЬНОГО ВИБОРУ СТУДЕНТА	ВК 2. ДРУГА СХІДНА МОВА ВК 4. ДИСЦИПЛІНА ПРОФЕСІЙНОЇ І ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ ВК 5. ДИСЦИПЛІНА ВІЛЬНОГО ВИБОРУ СТУДЕНТА	ВК 2. ДРУГА СХІДНА МОВА ВК 4. ДИСЦИПЛІНА ПРОФЕСІЙНОЇ І ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ
КОМПЛЕКСНИЙ АТЕСТАЦІЙНИЙ ІСПИТ З АРАБСЬКОЇ МОВИ			

3. ФОРМИ АТЕСТАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Атестація випускників освітньої програми «Арабська мова і література та переклад, друга східна мова, західноєвропейська мова» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності В11 Філологія, спеціалізації В11.060 Східні мови та література (переклад включно), перша – арабська проводиться у формі комплексного іспиту з арабської мови і завершується видачею документа встановленого зразка про присудження студентові ступеня бакалавра із присвоєнням відповідної кваліфікації.

Форми атестації здобувачів вищої освіти	Комплексний атестаційний іспит з арабської мови
Вимоги до комплексного атестаційного іспиту з арабської мови	<p>Зміст комплексного атестаційного іспиту з першої іноземної мови для здобувачів вищої освіти за освітньою програмою «Арабська мова і література та переклад, друга східна мова, західноєвропейська мова» за ступенем вищої освіти «бакалавр» містить завдання з курсу арабської мови, практичного курсу перекладу, теоретичних мовних дисциплін, тобто дисциплін професійно-орієнтованого циклу освітньої програми підготовки бакалавра. Комплексний атестаційний іспит з арабської мови складається з двох частин: письмової й усної.</p> <p>Усній частині комплексного атестаційного іспиту з арабської мови, який проводиться на засіданні екзаменаційної комісії з атестації здобувачів ступеня вищої освіти «бакалавр», передують письмова частина. Остання повинна продемонструвати набуту студентами мовну компетенцію. Письмова частина комплексного іспиту з арабської мови здійснюється у формі твору згідно з запропонованою темою (з коригуванням відповідно до арабської специфіки).</p> <p>Усна частина іспиту складається з трьох завдань: читання, літературний переклад і переказ фрагмента оригінального тексту; бесіда згідно із запропонованою комунікативною ситуацією (темою); висвітлення теоретичного питання, що стосується дисциплін, вивчених протягом чотирьох років навчання (лексикологія, історія мови, теоретична граматики).</p>

4. СИСТЕМА ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

У КНЛУ діє система внутрішнього забезпечення якості освіти та освітньої діяльності, яка передбачає здійснення таких процедур і заходів:

- реалізація системи забезпечення якості освіти та освітньої діяльності в Університеті на підставі принципів і процедур, визначених у Стратегії розвитку Київського національного лінгвістичного університету на 2026 – 2030 рр., а також Програмі забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в Київському національному лінгвістичному університеті;

- здійснення моніторингу, періодичного перегляду та оновлення освітніх програм згідно з відповідним Положенням, затвердженим вченою радою КНЛУ;

- контроль якості результатів навчання студентів через систему контрольних заходів (вступного, поточного, рубіжного, модульного, семестрового та атестаційного контролю);

- реалізація системи підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників, зокрема навчальні курси, що організовуються самим Університетом;

- забезпечення освітнього процесу необхідним навчально-методичним ресурсом, зокрема самостійної роботи студентів, силабусів тощо як у паперовому вигляді, так і електронному;

- забезпечення мультимедійної підтримки освітнього процесу, активне використання пакету MS Office 365 включно з платформою для дистанційного навчання і корпоративної взаємодії MS Teams для забезпечення студентів актуальними навчальними матеріалами та здійснення зворотного зв'язку між студентами і викладачами;

- використання інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом;

- розміщення на вебсайтах Університету, факультетів, кафедр актуальної для студентів і науково-педагогічних працівників інформації, зокрема про освітні програми, документів з організації освітнього процесу в КНЛУ;

- впровадження системи запобігання та виявлення академічного плагіату, зокрема перевірки кваліфікаційних, курсових робіт студентів на дотримання правил доброчесності за допомогою інформаційних систем;

- здійснення систематичних опитувань здобувачів вищої освіти, органів студентського самоврядування, науково-педагогічних працівників і випускників Університету, роботодавців, інших груп стейкхолдерів з питань якості підготовки майбутніх фахівців, навчально-методичного, інформаційного та іншого забезпечення освітнього процесу тощо; аналіз і оприлюднення результатів опитувань на засіданнях вченої ради Університету, офіційному вебсайті Центру моніторингу якості освіти і освітньої діяльності <https://quality.knlu.edu.ua/>, вжиття заходів щодо удосконалення освітніх програм.

Пояснювальна записка

Метою освітньої програми «Арабська мова і література та переклад, друга східна мова, західноєвропейська мова», призначеної для підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціалізацією В11.060 Східні мови та літератури (переклад включно), перша – арабська є загальна та професійна підготовка конкурентоспроможного фахівця у галузі філології, здатного вирішувати стандартні та складні завдання і практичні проблеми комплексного характеру в галузі перекладу; формування загальних та фахових компетентностей філолога-перекладача з арабської на українську мову та навпаки; підготовка фахівців, спроможних організувати та підтримувати успішну комунікацію різними мовами (другою східною, західноєвропейською – англійською, німецькою, французькою) мовами у невизначених умовах діяльності, пов'язаній з аналізом, творенням (перекладом) й оцінюванням письмових та усних текстів різних жанрів та стилів, зокрема текстів розмовно-побутового, газетно-публіцистичного, офіційно-ділового та художнього дискурсів.

Мета освітньої програми відповідає **місії і стратегії Університету** завдяки спрямуванню на реалізацію її ключових компонентів: **освітнього** (здійснення підготовки висококваліфікованих фахівців), **міжнародного** (здійснення гідного і взаємовигідного входження КНЛУ у світове гуманітарно-освітнє співтовариство на підставі досягнення високого рівня конкурентоспроможності в освітній, науково-дослідній та міжнародній роботі); **інноваційного** (розвиток нововведень у викладанні та наукових розробках, надання якісної вищої освіти з використанням інноваційних методів і технологій у підготовці фахівців), **культурного** (створення сприятливої духовної атмосфери, навчання творчо й конструктивно розв'язувати проблеми, оптимально поєднувати матеріальні та духовні складники на всіх стадіях професійної діяльності).

Освітня програма містить перелік загальних і фахових компетентностей, що визначають специфіку підготовки бакалаврів за спеціальністю В11 Філологія, спеціалізацією В11.060 Східні мови та літератури (переклад включно), перша – арабська, та програмні результати навчання, котрі характеризують очікувані знання, розуміння, здатності студентів, набуті в результаті успішного завершення освітньої програми. Компетентності та результати навчання узгоджені між собою і відповідають дескрипторам НРК (див. таблиці 1 та 2).

Унікальність програми полягає у поєднанні поглибленого вивчення арабської мови і літератури з професійною перекладацькою підготовкою, опануванням другої східної та західноєвропейської мов, що формує конкурентоспроможного фахівця з багатомовною та міжкультурною компетентністю для роботи у міжнародному, освітньому, дипломатичному й культурному середовищі.

Київський національний лінгвістичний університет самостійно формує перелік освітніх компонентів, практик та інших видів освітньої діяльності, необхідних для набуття означених компетентностей. В освітній програмі

Університет розширив перелік фахових компетентностей і результатів навчання, визначених у Стандарті вищої освіти за спеціальністю 035 Філологія для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Відтак, освітня програма спрямована на формування та розвиток інтегральної, загальних і спеціальних (фахових) компетентностей зі знаннями й навичками, потрібними для розв'язання завдань з теорії й практики перекладознавства.

Особливістю циклу навчальних дисциплін **загально-гуманітарної підготовки** освітньої програми, а саме «Українська література у світовому контексті», «Сучасна українська літературна мова», «Філософія», Дисципліна українознавчого спрямування на вибір, є формування вміння приймати виважені рішення і генерувати нові ідеї, здатності до системного мислення, аналізу та синтезу, здатності орієнтуватися в законодавстві України, володіти й використовувати інформацію відповідно до практичних потреб із метою виявлення професійних проблем та розробки способів для їхнього розв'язання.

Цикл навчальних дисциплін **загально-філологічної підготовки** освітньої програми – «Історія східних цивілізацій», «Релігійні і філософські вчення Сходу», «Загальна теорія перекладу» – формує загальні та фахові компетентності, що визначають специфіку підготовки бакалаврів за спеціальністю В11 Філологія, та результати навчання, які характеризують очікувані знання, розуміння, здатності студентів, набуті внаслідок успішного завершення освітньої програми. Компетентності та результати навчання узгоджені між собою і відповідають дескрипторам Національної рамки кваліфікацій.

Професійна теоретико-практична лінгвістична підготовка бакалаврів філології за спеціалізацією В11.060 Східні мови та літератури (переклад включно), перша – арабська, забезпечується циклом лінгвістичних дисциплін («Історія арабської мови», «Історія арабської літератури», «Вступ до арабської філології», «Теоретична граматики арабської мови», «Практична граматики арабської мови», «Практичний курс перекладу (арабська і українська мови), «Англійська мова», «Друга східна мова»).

Формування спеціальних (фахових) компетентностей забезпечує спектр дисциплін **професійної теоретико-практичної перекладознавчої підготовки** фахівців із перекладу, зокрема «Загальна теорія перекладу», Курсова робота з арабської філології/ курсовий проєкт з арабської філології, Перекладацька практика (арабська мова). Опанування зазначених компонентів надає випускникові ґрунтовні знання, уміння й навички для здійснення адекватного усного і письмового перекладу у процесі міжкультурної комунікації у різних сферах професійної діяльності.

Основним інструментом формування **індивідуальних освітніх траєкторій** здобувачів вищої освіти є вибіркові навчальні дисципліни (60 кредити ЄКТС, 25%) у тому числі дисципліни вільного вибору студента (3-7 семестри), зокрема й тих, спеціальності яких безпосередньо не пов'язані зі спеціальністю здобувача освіти), що є важливим як з погляду особистісного розвитку здобувача освіти, так і з огляду на впровадження міждисциплінарності в освітній процес.

Таблиця 1

МАТРИЦЯ ВІДПОВІДНОСТІ
визначених освітньою програмою компетентностей дескрипторам НРК

	ЗНАННЯ	УМІННЯ	КОМУНІКАЦІЯ	АВТОНОМІЯ ТА ВІДПОВІДАЛЬ- НІСТЬ
Загальні компетентності (ЗК)				
<i>ЗК 1</i>	+	+	+	+
<i>ЗК 2</i>	+	+	+	+
<i>ЗК 3</i>	+	+	+	+
<i>ЗК 4</i>			+	+
<i>ЗК 5</i>	+	+		+
<i>ЗК 6</i>	+	+	+	
<i>ЗК 7</i>				+
<i>ЗК 8</i>			+	+
<i>ЗК 9</i>	+	+	+	
<i>ЗК 10</i>	+	+		
<i>ЗК 11</i>		+		+
<i>ЗК 12</i>	+	+	+	
<i>ЗК 13</i>	+	+		+
<i>ЗК 14</i>		+		+
<i>ЗК 15</i>	+	+	+	+
<i>ЗК 16</i>	+	+	+	+
Спеціальні (фахові) компетентності (ФК)				
<i>ФК 1</i>	+			
<i>ФК 2</i>	+	+		+
<i>ФК 3</i>	+	+		+
<i>ФК 4</i>	+	+		+
<i>ФК 5</i>	+	+		+
<i>ФК 6</i>	+	+	+	+
<i>ФК 7</i>	+	+		+
<i>ФК 8</i>	+	+	+	
<i>ФК 9</i>	+	+	+	+
<i>ФК 10</i>	+	+		+
<i>ФК 11</i>	+	+	+	+
<i>ФК 12</i>	+	+	+	+
<i>ФК 13</i>	+			
<i>ФК 14</i>	+	+	+	+
<i>ФК 15</i>	+	+	+	+

МАТРИЦЯ
забезпечення програмних результатів навчання обов'язковими компонентами освітньої програми
Арабська мова і література та переклад, друга східна мова, західноєвропейська мова

	OK1	OK2	OK3	OK4	OK5	OK6	OK7	OK8	OK9	OK10	OK11	OK12	OK13	OK14	OK15	OK16	OK17	OK18	OK19
ПРН 1	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+
ПРН 2	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН 3	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН 4					+		+		+		+								
ПРН 5			+		+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+		+	+
ПРН 6	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН 7		+	+	+	+	+				+			+	+	+		+		
ПРН 8	+	+	+	+	+	+		+		+		+	+	+	+	+	+	+	
ПРН 9	+	+	+	+	+	+							+	+	+		+		
ПРН 10	+	+	+	+	+	+		+		+		+	+	+	+	+	+	+	
ПРН 11	+	+	+		+	+		+		+		+	+	+	+	+		+	
ПРН 12	+	+	+	+	+	+							+	+	+	+	+	+	
ПРН 13	+		+		+			+		+			+						
ПРН 14	+		+	+	+	+		+		+		+	+	+	+	+	+	+	
ПРН 15	+	+	+		+					+		+	+	+		+		+	
ПРН 16		+	+	+	+					+		+	+	+	+	+	+	+	
ПРН 17		+	+	+	+	+						+	+	+	+	+	+	+	
ПРН 18													+			+		+	
ПРН 19		+	+		+		+	+		+	+		+	+	+		+		
ПРН 20			+	+	+	+				+		+		+	+	+		+	
ПРН 21												+	+			+		+	
ПРН 22			+			+				+						+		+	

РЕЦЕНЗІЯ

на освітню програму

Арабська мова і література та переклад, друга східна мова, західноєвропейська мова

рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

ступінь вищої освіти: бакалавр

галузь знань: 03 Гуманітарні науки (В Культура, мистецтво та гуманітарні науки)

спеціальність: 035 (В11) Філологія

спеціалізація: 035.060 (В11.060) Східні мови та літератури (переклад включно),

перша – арабська

кваліфікація: бакалавр філології

Освітня програма для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня складена на належному фаховому рівні. Структура містить усі необхідні компоненти, а саме: профіль освітньої програми, інформацію про акредитацію, основний фокус та програмні компетентності. Чітко сформульовані характеристики освітньої програми. Укладачі визначили програмні компетентності, що охоплюють інтегральні, загальні та фахові компетенції. Здобутком програми є те, що чітко витримано баланс між усіма необхідними навчальними компонентами: навчальними дисциплінами, практикою та підсумковою атестацією. Зокрема, доцільно визначено співвідношення між обов'язковими компонентами та вибірковими компонентами освітньої програми. Варто наголосити, що дисципліни вільного вибору охоплюють широке коло можливих інтересів студентів. Вони сприятимуть поглибленню як професійної, так і наукової підготовки студентів.

Сильними сторонами рецензованої освітньої програми є великий вибір вибіркової частини компонентів ОП, що забезпечує якісніший та свідомий вибір здобувачами необхідних компетенцій з урахуванням сучасних запитів на ринку праці.

Розподіл кількості кредитів забезпечить належний рівень підготовки фахівців означеної галузі. Освітньою програмою логічно передбачено виробничу перекладацьку практику з арабської мови, метою якої є вдосконалення фахових практичних навичок.

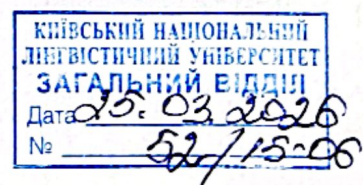
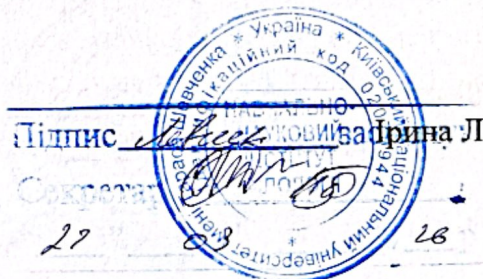
Програмні результати навчання корелюють із програмними компетентностями та чітко означені в тексті. При описі ресурсного забезпечення реалізації програми враховано характеристики кадрового, інформаційного та навчально-методичного забезпечення.

У розділі про форму атестації здобувачів вищої освіти подано інформацію про підсумкову атестацію. Логічною та виправданою є також матриця відповідності визначених програмою компетентностей дескрипторам НРК та матриця забезпечення програмних результатів навчання відповідними компонентами освітньої програми.

Загалом запропонована освітня програма Арабська мова і література та переклад, друга східна мова, західноєвропейська мова відповідає всім вимогам щодо забезпечення високого рівня підготовки фахівців за спеціальністю 035 (В11) Філологія та спеціалізацією 035.060 (В11.060) Східні мови та літератури (переклад включно), перша – арабська. Освітня програма цілком може бути запроваджена в освітній процес.

Рецензент
кандидат філологічних наук,
в.о. завідувача кафедри мов і літератур
Близького та Середнього Сходу
Навчально-наукового інституту філології
Київського національного університету імені Тараса Шевченка

Підпис *Левчин* *Левчин* ЛЕВЧИН

РЕЦЕНЗІЯ

на освітню програму

Арабська мова і література та переклад, друга східна мова, західноєвропейська мова

рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

ступінь вищої освіти: бакалавр

галузь знань: 03 Гуманітарні науки (В Культура, мистецтво та гуманітарні науки)

спеціальність: 035 (В11) Філологія

спеціалізація: 035.060 (В11.060) Східні мови та літератури (переклад включно)

перша – арабська

кваліфікація: бакалавр філології

Освітню програму Арабська мова і література та переклад, друга східна мова, західноєвропейська мова складено на високому фаховому рівні. Програма реалізується на факультеті східної і слов'янської філології КНЛУ і повністю враховує сучасний рівень підготовки фахівців вказаної галузі. Чітко визначені мета та характеристика освітньої програми.

У пропонованій програмі чітко витримано баланс між усіма необхідними навчальними компонентами: навчальними дисциплінами, практикою та підсумковою атестацією. Варто наголосити, що дисципліни вільного вибору охоплюють широке коло можливих інтересів студентів. Вони сприятимуть поглибленню як професійної, так і наукової підготовки студентів

У рецензованій освітній програмі чітко і правильно розподілено кількість кредитів, що забезпечить належний рівень підготовки фахівців означеної галузі. Відповідно до заявленої назви освітня програма передбачає проходження студентами перекладацької практики з арабської мови.

Освітня програма Арабська мова і література та переклад, друга східна мова, західноєвропейська мова містить чітко сформульовану мету, визначено основний фокус та орієнтацію, перспективи працевлаштування, загальні та фахові компетенції спеціальності, програмні результати навчання, ресурсне забезпечення реалізації програми і матрицю відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми.

Загалом запропонована освітня програма відповідає всім вимогам щодо забезпечення високого рівня підготовки фахівців у царині перекладу за спеціальністю 035 (В11) Філологія та спеціалізацією 035.060 (В11.060) Східні мови та літератури (переклад включно), перша – арабська. Рецензована освітня програма може бути запроваджена в освітній процес.

Рецензент
доктор філологічних наук, професор,
учений секретар

Київського національного лінгвістичного університету

Електронний підпис
Ярослава ГНЕЗДІЛОВА
Завіряю: І. Інспектор ВК

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЗАГАЛЬНИЙ ВІДДІЛ
Дата 25.03.2026
№ 45/15-06

ВІДГУК

на усі освітні програми

першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

спеціальності 035 (В11) Філологія,

які реалізуються на факультеті східної і слов'янської філології

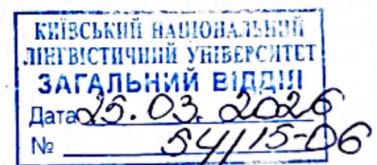
Київського національного лінгвістичного університету

На факультеті східної і слов'янської філології у 2026 році процедуру оновлення проходять 9 освітніх програм першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціалізації 035 (В11) Філологія: ОП Польська мова і література, друга іноземна мова, переклад, ОП Чеська мова і література, друга іноземна мова, переклад, ОП Арабська мова і література та переклад, друга східна мова, західноєвропейська мова, ОП Мова іврит і єврейська література та переклад, друга східна мова, західноєвропейська мова, ОП Китайська мова і література та переклад, західноєвропейська мова, ОП Корейська мова і література та переклад, західноєвропейська мова, ОП Перська мова і література та переклад, друга східна мова, західноєвропейська мова, ОП Турецька мова і література та переклад, друга східна мова, західноєвропейська мова, ОП Японська мова і література та переклад, західноєвропейська мова.

Усі освітні програми спрямовані на підготовку висококваліфікованих фахівців-філологів, перекладачів, працівників, що мають необхідні знання для написання, перекладу, редагування як офіційних текстів, так і текстів інших жанрів і стилів, мають необхідні знання і навички для використання різноманітних технічних засобів та інноваційних технологій. Окрім того студенти які навчаються за вищезазначеними програмами отримують необхідну суму знань для успішного продовження навчання за другим (магістерським) рівнем вищої освіти, здатні удосконалювати набуті фахові компетентності в майбутньому.

Як декан факультету східної і слов'янської філології пропоную гарантам внести такі корективи до тексту освітніх програм:

1. У передмові до освітньої програми подати покликання на місце розміщення зведеної таблиці про досягнення НПП відповідної кафедри (<https://surl.lu/knjplv> – для кафедри східної і слов'янської філології; <https://surl.lu/wrykgr> – для кафедри китайської філології; <https://surl.li/ctmdod> – для кафедри корейської і японської філології, <https://surl.li/mpfasi> – для кафедри англійської мови і перекладу).
2. Відповідно до наказу від 23.03.2026 № 118-о «Про внесення змін до додатку до наказу від 27.06.2025 р. № 262-о» внести зміни до складу проектних груп освітніх програм.
3. Відповідно до «Положення про проектну групу, робочу групу і гаранта освітньої програми в Київському національному лінгвістичному університеті» додати до складу проектної групи роботодавця.
4. У розділі «Викладання та оцінювання» замінити подану інформацію на більш стисло і викласти її в такій редакції: *Студентоцентроване навчання, самонавчання, проблемно орієнтоване навчання.*

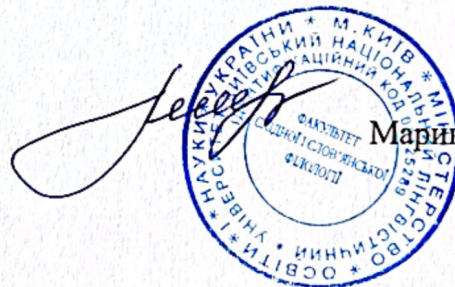

5. У розділі «Опис предметної області» замінити інформацію про Стратегію розвитку КНЛУ на актуальну – Стратегія розвитку Київського національного лінгвістичного університету на 2026 – 2030 рр., затверджена з урахуванням рішення Наглядової ради від 20 січня 2026 р. і Конференцією трудового колективу Київського національного лінгвістичного університету, включаючи виборних представників з числа студентів, 22 січня 2026 р.
6. Внести правки до переліку компонент освітньої програми відповідно до нових робочих навчальних планів для 2026-2027 навчального року, зокрема замінити дисципліну «Історія державотворення України» на дисципліну «Українська література у світовому контексті».
7. Замінити назву дисципліни «Основи загального мовознавства» на «Загальне мовознавство».
8. Внести правки до структурно-логічної схеми освітньої програми.
9. Відкоригувати пояснювальну записку відповідно до змін обов'язкових освітніх компонент.

Загалом вважаємо, що освітні програми першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 035 (В11) Філологія, що реалізуються на факультеті східної і слов'янської філології, відповідають усім необхідним вимогам.

Стейкголдер

Декан
факультету східної
і слов'янської філології КНЛУ
кандидат філологічних наук, доцент

Марина ОХРИМЕНКО

Рецензія-відгук
на освітню програму
**Арабська мова і література та переклад,
друга східна мова, західноєвропейська мова**
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
спеціальності 035 Філологія
спеціалізації 035.060 Східні мови та літератури (переклад включно),
перша – арабська

Освітня програма *Арабська мова і література та переклад, друга східна мова, західноєвропейська мова першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, що реалізується в Київському національному лінгвістичному університеті з 2019 року за спеціальністю 035 Філологія, спеціалізацією 035.060 Східні мови та літератури (переклад включно), перша – арабська* є своєчасною та узгоджується з актуальними потребами ринку праці, забезпечуючи підготовку кваліфікованих спеціалістів у галузях сходовознавства, лінгвістики, міжкультурної комунікації та перекладознавства.

Вона відзначається продуманою структурою і послідовно вибудованим навчальним планом, який передбачає поетапне опанування фонетичних, граматичних, синтаксичних і лексичних аспектів арабської мови, а також ознайомлення з літературою та культурою арабомовного світу. Важливою перевагою є застосування сучасних педагогічних підходів, що забезпечують ефективне засвоєння мови як на теоретичному, так і на практичному рівнях.

Методологія програми ґрунтується на студентоцентрованому підході, який поєднує особистісно орієнтоване, діяльнісне та компетентнісне навчання, враховуючи принципи академічної свободи, наукової діяльності та впровадження результатів прикладних досліджень. Важливим елементом є блок дисциплін за вибором, що дозволяє здобувачам освіти самостійно визначати зміст, форми та темп навчання, рівень складності курсів, а також методи й інструменти навчання, формуючи індивідуальну освітню траєкторію.

Загалом високо оцінюючи програму, доцільно рекомендувати впровадження розмовного клубу в її межах, що сприятиме розвитку комунікативних навичок студентів у неформальному середовищі. Такий формат допоможе учасникам покращити мовленнєву практику, обговорюючи актуальні питання, збагачувати словниковий запас і долати мовні труднощі. Регулярна взаємодія з носіями мови або досвідченими викладачами підвищить практичну спрямованість і результативність навчання.

Отже, освітня програма *Арабська мова і література та переклад, друга східна мова, західноєвропейська мова першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, за спеціальністю 035 Філологія, спеціалізацією 035.060 Східні мови та літератури (переклад включно), перша – арабська* відповідає сучасним освітнім стандартам і вимогам, забезпечуючи підготовку компетентних фахівців із ґрунтовними знаннями мови, культури та літератури арабомовного світу.

Кандидат філологічних наук,
старший науковий співробітник
відділу Близького та Середнього Сходу
Інституту сходовознавства ім. А.Ю. Кримського

Інститут сходовознавства
ім. А.Кримського НАН України
Підпис *Ю.І. Петрова*
Засвідчую: *О.М. Матвіїк О.С.*
вчений секретар

Петрова Ю.І.

Київський національний
лінгвістичний університет
ЗАГАЛЬНИЙ ВІДДІЛ
Дата *22.09.2026*
№ *126/15-06*

**Рецензія-відгук
на освітню програму
Арабська мова і література та переклад,
друга східна мова, західноєвропейська мова
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
спеціальності 035 Філологія
спеціалізації 035.060 Східні мови та літератури (переклад включно),
перша – арабська**

Освітня програма *Арабська мова і література та переклад, друга східна мова, західноєвропейська мова першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, що реалізується в Київському національному лінгвістичному університеті з 2019 року за спеціальністю 035 Філологія, спеціалізацією 035.060 Східні мови та літератури (переклад включно), перша – арабська* узгоджується з актуальними вимогами ринку праці, який висуває до закладів вищої освіти завдання підготовки фахівців нового покоління – компетентних, гнучких і здатних ефективно діяти в сучасних умовах, демонструвати високий рівень інтелектуального та творчого потенціалу, професійну мобільність і впевненість у власному кар'єрному розвитку.

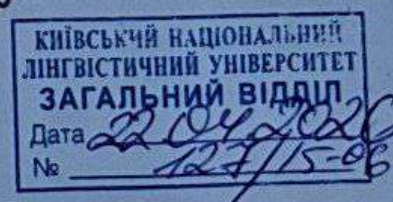
Водночас слід підкреслити важливість професійної діяльності перекладача в сучасному глобалізованому світі, де він виступає ключовим посередником між культурами, забезпечуючи ефективну міжмовну та міжкультурну комунікацію в різних сферах суспільного життя.

З метою подальшого вдосконалення освітньої програми доцільно забезпечити відповідність навчальних дисциплін сучасним стандартам перекладацької професії, з особливою увагою до розвитку технологічних і сервісно орієнтованих компетенцій. Окрім цього, варто посилити співпрацю з підприємствами та органами місцевого самоврядування для залучення студентів до участі у перекладацькій діяльності в межах конкурсів, проєктів і волонтерських ініціатив, що сприятиме розвитку їхніх аналітичних і практичних навичок.

Після завершення воєнного стану доцільним є також розширення географії баз практики, зокрема вихід за межі України та створення можливостей для проходження перекладацької практики за кордоном – у компаніях і установах арабських країн.

У цілому можна констатувати, що освітня програма, *Арабська мова і література та переклад, друга східна мова, західноєвропейська мова першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 035 Філологія, спеціалізації 035.060 Східні мови та літератури (переклад включно), перша – арабська*, відповідає встановленим вимогам і має потенціал для подальшого розвитку.

Стейкголдер:
Третяк Наталя
Засновниця та викладачка онлайн-школи
арабської та англійської мов «Аль-Мустакбаль»

Відгук
на освітню програму
Арабська мова і література та переклад, друга східна мова,
західноєвропейська мова
спеціальності 035 Філологія
спеціалізації 035.060 Східні мови та літератури (переклад включно),
перша – арабська
перший (бакалаврський) рівень вищої освіти
ступінь вищої освіти: бакалавр

Я, як студентка освітньої програми Арабська мова і література та переклад, друга східна мова, західноєвропейська мова, хочу відзначити її актуальність і практичну спрямованість у сучасних умовах розвитку міжнародних зв'язків та міжкультурної комунікації. Програма забезпечує ґрунтовну підготовку з арабської мови, а також дає можливість опанувати навички перекладу та аналізу текстів різних стилів.

Структура освітньої програми є логічною та послідовною. Навчальні дисципліни спрямовані на формування як теоретичних знань, так і практичних умінь, необхідних для майбутньої професійної діяльності. Особливо цінним є поєднання мовної підготовки з вивченням культури, історії та сучасних процесів у країнах арабського світу.

Важливим аспектом є також можливість вивчення другої східної мови, що розширює професійні перспективи випускників. Практичні заняття, перекладацькі практики та інтерактивні методи навчання сприяють розвитку комунікативних компетентностей і професійних навичок.

Разом із тим, вважаю доцільним і надалі вдосконалювати програму шляхом розширення кількості практичних занять із перекладу, а також залучення носіїв мови та фахівців-практиків до освітнього процесу.

Загалом освітня програма Арабська мова і література та переклад, друга східна мова, західноєвропейська мова відповідає сучасним вимогам підготовки фахівців-філологів і створює належні умови для професійного та особистісного розвитку студентів.

Випускниця 2025 року
освітньої програми Арабська мова
і література та переклад,
друга східна мова,
західноєвропейська мова
факультету східної і слов'янської
філології

Ковбаснюк Надія

